

ROVANIEMEN SEUDUN PERHOKALASTAJAT RY:N PERUSTAMISHISTORIIKKI

Seuramme perustamisesta tuli kuluneeksi 20 vuotta 20.3.2015. Sain seuran johdolta tehtäväksi kertoa perustamiseen liittyvistä tapahtumista ja siihen valmistavista toimenpiteistä. Kun seuraamme perustettiin, olin mukana perustamisen kaikissa vaiheissa yhtenä perustajajoukon jäsenenä. Seuraavassa historiikissa tukeudun tekemiini muistiinpanoihin, samoin kuin perustavan kokouksen pöytäkirjaan.

Tästä se alkoi...

Olin toiminut jo muutamia vuosia perhonsidonnain tuntiopettajana Rovaniemen kansalaisopistossa (Rovala), kun siellä aloitteestani päätettiin järjestää edistyneimmille harrastajille perhonsidonnain erikoiskurssit 4.-5.2.1995. Vetäjiksi saapuivat kutsustani tamperelaiset Veli Autti ja Lauri Syrjänen, jotka toimivat Suomen urheilukalastajien liiton (SUKL) kouluttajina ja kiersivät ahkerasti kansalaisopistojen ja perhokalastusseurojen harrastajia opastamassa. Rovaniemelle he tulivat mielellään, koska Lappi oli koulutuskohteena heille kohtalaisen uusi alue. Aikataulujen sovittamisessa vain jouduttiin tekemään töitä, koska kurssiviikonloppu oli alustavasti sovittava jo melkein vuotta aikaisemmin. Aloite kurssien järjestämisestä tuli kansalaisopiston perhonsidonnain kurssilaisilta, mutta myös ulkopuolisilta harrastajilta tuli muutamia kyselyjä. Veli Autti hoiti harjus- ja taimenperhokurssin (14 osallistujaa), Lauri Syrjänen puolestaan lohiperhokurssin (10 osallistujaa), jossa itse toimin avustajana ja huolehdin materiaalipalvelusta.

Heti ensimmäisillä erikoiskurssien tauoilla Heikki Bergman avasi keskustelun mahdollisesta halukkuudesta uuden perhokalastusseuran perustamiseen. Tähän suhtauduttiin suurella mielenkiinnolla. Osa joukosta oli kovasti innoissaan ja muutamat kertoivat jo pitempään tätä toivoneensa. Rovaniemellä toimi jo ennestään perhokalastusseura, jossa harrastettiin muitakin kalastusmuotoja. Myös muutama tämän seuran jäsenistä oli kiinnostunut asiasta. Nyt haluttiin paikkakunnalle saada seura, joka erikoistuisi pelkästään perhokalastukseen ja jossa olisi mahdollisuus saada opastusta keskusjärjestön kouluttajilta. Tarvetta uudesta seurasta perusteltiin juuri lisäkoulutuksen välttämättömyydellä. Varsinkin Veli Auttin, taitavan perhokalastajan ja valovoimaisen esiintyjän,

osaamista haluttiin uuden seuran myötä hyödyntää. Hän toimi myös SUKL:n toiminnanjohtajana, johon tehtävään hänet oli valittu vuonna 1991.

Järjestöpolitiikkaan enempää sekaantumatta on todettava, että SUKL:n koulutustoiminta oli silloin huomattavasti vireämpää kuin jo toimivan perhokalastusseuran keskusjärjestön, Kalamiesten keskusliiton.

Ennen toisen kurssipäivän iltaa oli selvää, että seura perustetaan. Jo seuran suunnitteluvaiheessa oli nähtävissä, että meillä oli asenne kohdallaan.

Halusimme kunnioittaa perinteiseen perhokalastukseen olennaisesti kuuluvaa hyvätapaisuutta ja perhokalastustaitoja. Näistä ominaisuuksista on seuramme myöhemmin saanutkin tunnustusta eri tahoilta.

Perustamisen valmistelu

Kursseja seuraavalla viikolla aloitettiin perustamisvalmistelut. Niihin osallistui noin kymmenen aktivistin joukko: Heikki Bergman, Marko Heikkilä, Timo Hurtig, Janne Kyrö (jäi lopussa pois), Sampsa Köykkä, Martti Määttä, Jukka Tapio, Carina Väisänen, Marko Ylinenpää ja allekirjoittanut.

Varsinaisia päällepäsmäreitä ei ollut, vaan työtä tehtiin yhdessä, mutta myös pienempiin ryhmiin jakautuneena. Tehtävälista oli laaja ja siitä jaettiin osia työryhmille. Pääasiallinen kokoontumispaikka oli City-hotellin aula. Satunnaisesti kokoonnuttiin muutama kerta myös jossakin baarissa. Tapaamiset suoritettiin yleensä viikottain, mutta kiireellisiksi katsotut asiat vaativat useampiakin kokoontumisia viikossa.

Sääntöjen laatiminen ja siinä onnistuminen oli suurin huolenaihe kaikille. Monilla oli kokemuksia omasta metsästys- ja/tai kalastusseurasta, joiden sääntöjen hyväksyttäminen Patentti- ja rekisterihallituksessa ei tahtonut millään onnistua. Itselläni oli hieman kokemusta pienen kalastusseuran sääntöjen uudistamisesta. Lisäksi olin suorittanut ammattiyhdistyskeskusjärjestön peruskurssin, mutta jo useita vuosia sitten, joten siitä ei kovin suurta hyötyä ollut. Perustajajoukossa ei myöskään ollut yhtään lakiasiantuntijaa, eikä kokeneita järjestöaktiiveja.

Yhdistyslaki oli uusittu vuonna 1989 (As.1989/503). Vanhaan lakiin verrattuna uusi laki sisälsi säädökset paljon yksityiskohtaisemmin ja Lakimiesliitto oli julkaissut siitä "Yhdistyslakikomitean pohdintoja"- kirjan, jossa selvitettiin lain tarkoitusta käytännön esimerkein (Heikki Halila-Lauri Tarasti: Yhdistysoikeus,

Gummerus 1989).

Mallisääntöjäkin oli käytettävissä, mutta sellaisenaan toimivia ei yhtään. Osa niistä oli jopa ristiriidassa uuden yhdistyslain kanssa. Yhdistelemällä eri mallisääntöjä ja edellä mainittua kirjaa ahkerasti tutkimalla työ pikkuhiljaa edistyi niin, että sääntöluonnos voitiin perustavassa kokouksessa esittää. Sen sisältö oli hyvin kattava antaen esimerkiksi mahdollisuuden kiinteistöjen omistamiseen ja kunniajäsenien kutsumiseen. Näiden kohtien tarpeellisuus hieman puhutti, mutta yksimielisyyteen päästiin. Sääntövalmisteluun paneuduttiin huolella ja vastuullisuudella, toiveena seuran saaminen sujuvasti yhdistysrekisteriin. Keskusjärjestön valinta oli helppo, se olisi SUKL.

Valmisteluissa suunniteltiin myös perustettavan seuran toimintaa, lähinnä tulevan kesän osalta. Päällimmäisenä oli toiveissa SUKL:n perhokalastuskurssi, jonka ajankohta haluttiin vahvistaa jo perustamisvaiheessa. Ennen kyseistä kurssia suunniteltiin järjestettäväksi seuran oma opintoretki, jolla haluttiin valmistaa uuden seuran jäseniä tälle vaativalle kurssille, jonka vetäjäksi oli alustavasti jo lupautunut Veli Autti. Seuran tunnuksen eli "seuramerkin" suunnittelukilpailu sai jo varhaisessa vaiheessa paljon huomiota. Suunnittelukilpailu päätettiin julkistaa seuran perustavassa kokouksessa. Merkillä halusimme osoittaa, että olemme järjestäytyneitä perhokalastajia.

Perustavan kokouksen järjestelyistä oli käyty keskustelua useaan otteeseen suunnitteluvaiheen aikana, mutta monia asioita oli vielä pahasti auki. Yksi vaikeimpia asioita oli tulo- ja menoarvion laatiminen. Perusteita suunnittelulle ei arveltu olevan, koska vasta perustavassa kokouksessa päätettäisiin jäsenmaksut ynnä muut keskeiset asiat. Tulo- ja menoarvion laatiminen jäi siis yritykseksi, mutta oli arvattavissa, että minkä taakseen jättää, sen edestään löytää.

Puheenjohtaja- ja henkilövalinnoista tehtiin kaavailuja ja näiltä osin asia oli melko valmis kokoukseen. Kokouksen ajankohdaksi oli suunnitteluvaiheessa vahvistunut 20.3.1995. Kokouksen pitopaikka järjestyi helposti.

Valmisteluryhmän Martti Määttä oli silloisen Postipankin palveluksessa ja järjesti kokoustilaksi työpaikkansa kahvion. Isännäksi talon puolesta lupautui Heikki Niemi. Hän oli pankin johtohenkilöitä ja myös perhokalastuksen harrastaja, joka opasti avuliaasti tulevan seuran asiointipankin valinnassa ja asioinnin aloittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Postipankki sai perustettavasta seurasta

asiakkaan.

Valmistelut oli saatu tehdyksi, mutta myös kokouspäivä lähestyi. Jännättiin, kuinka monta osallistujaa tulisi paikalle. Valmisteluryhmä oli varmistanut, että ainakin tehtäviin ehdolla olevat henkilöt tulisivat. Lehti- tai muuta ilmoittelua ei katsottu tarpeelliseksi, koska osallistujia oli kurssitauoilla suoritettujen kyselyjen mukaan olevan tulossa noin parikymmentä. Vieraan, runsaslukuisen joukon läsnäolon arveltiin sekoittavan suunniteltuja järjestelyjä ja mahdollisesti haittaavan kokouksen kulkua.

Perustava kokous

Kokouspaikalle saapui 20.3.1995 seitsemäntoista ikänsä puolesta äänivaltaista perhokalastajaa. Heikki Niemi toivotti vieraat tervetulleiksi ja esitteli pikaisesti pankin toimintaa. Häntä oli suunniteltu kokouksen puheenjohtajaksi, mutta hän katsoi paremmaksi, että joku valmisteluryhmästä asiat paremmin tuntevana hoitaisi tehtävän. Ennalta oli sovittu, että allekirjoittanut avaisi kokouksen. Selostin siinä lyhyesti valmisteluryhmän aikaansaannoksia tiedoksi niillekin osallistujille, jotka eivät olleet valmisteluissa mukana.

Kokouksen puheenjohtajaksi ei löytynyt ketään tehtävään perehtynyttä. Tulin valituksi tämän avauspuheenvuoroni perusteella, ja niin päästiin aloittamaan. Hyvin valmisteltuina asiat menivät läpi sellaisenaan. Itselläni kävi sellainenkin ajatus mielessä, että loukkaako näin sujuvasti etenevä kokous demokratian pelisääntöjä.

Joistakin asioista sentään keskusteltiin, kuten seuran nimiehdotuksista. Yksi ehdotus, jota ei kannatettu, oli Lapin Perhokalastajat. Toinen kokouksessa esitetty nimiehdotus oli Rovaseudun perhokalastajat. Esittäjän mukaan Rovaniemi ympäristöineen tunnettiin yritysmaailmassa yleisesti Rovaseutuna. Kun mitään kantaa tähänkään ei otettu, hän veti esityksensä pois. Perustamista valmistelleen työryhmän esittämä ehdotus, Rovaniemen seudun perhokalastajat, valittiin yksimielisesti nimeksi. Kotikunnaksi valittiin Rovaniemen maalaiskunta sillä perusteella, että sieltä oli saatavissa kokoontumistilat vastikkeetta. Sääntöluonnosta, vaikka sitä oli pitkään valmisteltu, jouduttiin vielä tarkentamaan pienillä täsmennyksillä ennen kuin sääntökohta voitiin kopauttaa valmiiksi.

Kahvitauolla pankin virkailija esitteli seuralle saatavissa olevia palveluja. Tauon

alussa Heikki Niemi pyysi vilauttamaan talousarviota. Kun sen ilmoitettiin olevan vielä keskeneräinen, hän kehotti pitämään kiirettä. Talousasiat olivat hänen mukaansa kaiken toiminnan perusta ja mikäli niitä ei olisi esittää kokouksessa, jouduttaisiin kokoontumaan uudelleen.

Valistus kelpasi. Arvoimme Heikki Bergmanin kanssa lukuja periaatteella "kuulostaa sopivalta, pannaan paperille" ja saimme tauon aikana työn valmiiksi. Jäsenmaksutuloja arvioitiin saatavan 7500 mk, mikä ei jäsenmäärissä kuitenkaan vielä toteutunut useaan vuoteen. Heikki oli jo vähän miettinyt tulevaa toimintaa, sekä siihen liittyviä kustannuksia ja laskelma saatiin myös menojen osalta tasapainoon.

Tauon jälkeen kokous jatkui seuran johtohenkilöiden valinnoilla. Seuran puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Heikki Bergman. Häntä pidettiin ainoana vaihtoehtona koko valmistelun ajan. Hallitukseen tulivat yksimielisesti valituiksi kuusi valmisteluryhmän ahkeraa jäsentä: Marko Ylinenpää, Sampsä Köykkä, Martti Määttä, Carina Väisänen, Timo Hurtig ja Marko Heikkilä.

Jäsenmaksuasia puhutti kokousväkeä. Valmisteluryhmä oli suunnitellut ehdotukset liittymis- ja jäsenmaksuiksi. Varsinaisen jäsenen liittymismaksuksi esitettiin 100 mk ja jäsenmaksuksi samoin 100 mk. Juniorijäsenen liittymismaksuksi oli suunniteltu 100 mk ja jäsenmaksuksi 50 mk. Liittymismaksu oli eräiden mielestä liian korkea, ottaen huomioon, että samasta perheestä voi olla useampikin juniori liittymässä. Vastaehdotus oli 50 mk, ja näin jouduttiin äänestämään.

Äänet jakautuivat tasan, jolloin yhdistyslain mukaan asiakysymyksissä puheenjohtajan ääni ratkaisee. Tässä kohtaa puheenjohtajalle tapahtui valitettava virhe. Sekoitin tämän asian henkilövaaliin, jossa arpa ratkaisee äänten mennessä tasan ja näin arvonnalla saatiin juniorijäsenen liittymismaksuksi 100 mk, joka oli valmisteluryhmänkin esitys. Virhettä voi puolustella kokemattomuudella, mutta kun olin ollut yhtenä sääntöjä valmistelemassa ja yrittänyt perehtyä niihin, se harmitti. Onneksi virheellä ei ollut vaikutusta lopputulokseen, eikä kenenkään oikeutta loukattu.

Kokouksen pöytäkirjasta selviää kokouksen kulku tarkasti, joten kaikkiin yksityiskohtiin en tässä puutu. Pöytäkirja on seuran historian ensimmäinen

kirjoitettu lehti. Perustaminen oli merkittävä saavutus, mikä todettiin suurella mielihyvällä sekä valmisteluryhmässä että koko perustajajoukossa. Toiminta saatiin näin sujuvasti käyntiin, ja kaikki suunnitelmat, mitkä valmisteluissa olivat esillä, tulivat hyväksytyiksi.

Mainittakoon seuran toiminnan kannalta tärkeä yksityiskohta: Patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi seuran säännöt ensimmäisellä yrittämällä. Yksi korjaus kuitenkin vaadittiin, nimittäin maininta "jäsen" sääntötekstissä tuli muuttaa muotoon "äänivaltainen jäsen", sekä sama korjaus monikkomuotoon. Kokouksen päättyessä oli perustajajäsenten lista seuraan liittymistä varten valmis. Kaikki 17 osallistujaa olivat liittymässä uuteen seuraan: Heikki Bergman, Raimo Harvala, Marko Heikkilä, Vesa Huhtala, Timo Hurtig, Jouko Lukkarila, Martti Määttä, Heikki Niemi, Kauko Passoja, Jouko Ruonakoski, Ville Silmu, Jouko Similä, Jukka Tapio, Carina Väisänen, Risto Yli-Jääskö, Marko Ylinenpää ja Esko Ylipulli.

Lopuksi

Seuramme tarkoituksena on perhokalastuksen ja perhonsidonnain harrastaminen ja kehittäminen jäsenistön keskuudessa, sekä seuran ja sen toimintaperiaatteiden tunnetuksi tekeminen. Näin on kirjoitettu seuran sääntöihin. Seuratoimintaan sisältyy paljon myös sellaista, mitä ei ole kirjoitettu lakiin, asetuksiin, tai seuran sääntöihin, nimittäin oikea perhokalastajan asenne. Se näkyy jokaisessa hyvän seuran hyvätapaisessa jäsenessä ja on havaittavissa seuramme jäsenissä edelleen, vaikka jäsenistöä on vuosien saatossa runsaslukuisesti vaihtunutkin. Tämä asenne ilmenee luonnon kunnioittamisena, hyvälaatuisena kunnianhimonan itsensä kehittämisessä, hyväntahtoisena huumorina ja reiluna toveruutena, myös kalastustilanteissa, missä onnen lahjat eivät aina käy tasan.

Rovaniemellä 31.5.2015

Toimeksi saaneena

Kauko Passoja

